

overhovedet kommer til det Resultat, at Finansloven skal vende tilbage til Folketinget. Jeg venter ikke, at man her i dette Ting skal tage et saadant Hensyn til Asaa-Banen, hvis man ellers slaar sig til Ro med Finansloven, som den er; men hvis, som sagt, Finansloven alligevel skal ned til Folketinget, kunde der efter min Mening være god Grund for det ærede Udvalg til at tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse.

Finansministeren (N. Neergaard):

Det ærede Medlem (Bramsen), som talte først i Dag, fremkom med nogle Bemærkninger vedrørende Handelsbalancen og udtrykte sin Beklagelse over, at den forholdsvis gunstige Handelsbalance, vi har haft i det sidste Par Aar, nu har forrykket sig paa en ugunstig Maade. Ogsaa jeg har med Bekymring set dette Resultat, som jo i hvert Tilfælde giver sig et for alle tydeligt Udtryk i den slette Betalingsbalance og den store Gæld, vi lever under. Hvorvidt Handelsbalancen for det sidste Aar nu er mere eller mindre ugunstig, afhænger jo af en Række forskellige Forhold, som det endnu er for tidligt at ville fælde nogen Dom over. Det maa ikke glemmes, at der er forskellige Omstændigheder, som bevirker, at den stærke Stigning i Indførselsoverskuddet faar en noget mindre uheldig Karakter, end det ved første Øjekast kunde synes at have. Der er først denne, at Priserne ubetinget er steget stærkere paa vore Importvarer end paa vore Eksportvarer, og navnlig da Priserne beregnes ved fri Levering i København, kommer Fragten paa, og derved vil jo Importvarens Pris blive paavirket af de meget stærke Stigninger i Fragtraterne, som har fundet Sted netop i det Aar, hvorom Talen her er. Men denne forøgede Fragt er jo en Indtægt, der heldigvis for en stor Del kommer i danske Lommer, tilfalder den danske Skibsfart, der har besørget en ikke ringe Del af Importen af fremmede Varer hertil. Dernæst maa der lægges Mærke til, hvad det er for Varer, hvis Indførsel er steget væsentligt. Denne summariske Opgørelse skal man, som sagt, tage lidt varligt paa, men det forekommer mig dog at være ubestrideligt, at Væksten i Importen er stærkere paa Raastoffer og Produktionsforbødenheder, end den er paa færdige Industrivarer og særlig paa Luksus- og Nydelsesartikler. Der er med andre Ord i Tallene meget, der tyder paa, at naar Indførselsoverskuddet har været saa

stort, falder en ikke ringe Del paa saadanne Artikler som Jern og Metaller i uforarbejdet eller halvforarbejdet Tilstand, Kul, Tømmer, Træ og hele den lange Række af øvrige Raavarer og Halvprodukter, som bruges i dansk industriel Produktion. Dette tyder jo paa, at Danmarks Produktionsvirksomhed har været i stærk Stigen, hvilket vi ogsaa finder bekræftet af andre statistiske Data, saaledes af den forholdsvis stærke Tiltagen i Eksporten af danske Industriprodukter, som forekommer mig at være et af de virkelig glædelige Træk i det forløbne Aars økonomiske Fysiognomi. Men naar dette er Tilfældet — og forudsat, at vor Eksport har været lønnende, og at den industrielle Virksomhed, hvortil disse Raaprodukter og Halvprodukter har været anvendt, i det hele har været lønnende —, turde det være, at den stærke Merindførsel, i hvert Fald af saadanne Artikler, ikke betyder nogen Forringelse af Landets økonomiske Stilling, men maaske det modsatte. Imidlertid indrømmer jeg, at Forholdene, saaledes som de har været, har medført betydelige Vanskeligheder særlig med Hensyn til Betalingsforholdene, og derfor vilde jeg mene, at hvis ikke de gode Aar, som vi nu utvivlsomt har, benyttes i betydeligt større Omfang, end hidtil er sket, til Opsparing, til ny Kapitaldannelse, vil vi utvivlsomt gaa meget vanskelige og farlige Aar i Møde, naar Bølgen atter glider ned. Derfor er Hovedspørgsmaalet dette: i hvor høj Grad vil den overordentlig gode Fortjeneste, som forskellige af Landets Virksomheder, fremfor alle Rederivirksomheden, har haft, blive anvendt til Opsparing? Søfarten o. lign. Virksomheder paavirker jo ogsaa Handelsbalancen — thi, som der mange Gange er gjort opmærksom paa, er den Handelsbalance, som vi kan se af statistisk Bureaus Opgørelse, til syvende og sidst ikke den afgørende. Der er de usynlige Indtægter og de usynlige Udgifter, og der kan man med ret stor Sikkerhed sige, at de usynlige Indtægter har et meget stærkt Overtag gennem den betydelig større Indtægt, som vor Søfartsvirksomhed har haft, hvad ogsaa det ærede Medlem paapegede. Men hvis ikke den gode Fortjeneste, som den langt overvejende Del af Landets Erhverv har haft, giver sig Udtryk — og betydeligt stærkere Udtryk, end man hidtil har kunnet se — i forøget Opsparing, forøget Kapitaldannelse, er der ganske vist Grund til at se mørkt paa Forholdene.

Jeg skal herefter vende mig til de